

Keskkonnaministri 11.08.2014 käskkirja nr 625 „Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 programmi "Integreeritud mere ja siseveekogude majandamine" III avatud taotlusvooru toetuse andmise ning kasutamise tingimuste ja korra kehtestamine“ lisa

Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 programmi "Integreeritud mere ja siseveekogude majandamine" III avatud taotlusvooru toetuse andmise ning kasutamise tingimused ja kord

Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 programmi „Integreeritud sise- ja mereveekogude majandamine“ (edaspidi programm) avatud taotlusvoorst toetuse andmise ning kasutamise tingimused ja kord (edaspidi taotlusvooru tingimused) reguleerib avatud taotlusvoorst projektide jaoks toetuse taotlemist ja kasutamist.

1. Toetuse andmise eesmärk

- 1.1 Toetuse andmise eesmärk on tagada programmis planeeritud tulemuste ja väljundite saavutamine.
- 1.2 Eesti riiklik kliimamuutuste mõjuga kohanemise strateegia ja rakenduskava ettepanek koostatakse EMP 2009–2014 programmi „Integreeritud sise- ja mereveekogude majandamine“ eelmääratletud projekti raames. Eelmääratletud projekti elluviija on Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Eelmääratletud projekti elluviimise järelevalvet teostab juhtkomisjon, kes langetab otsused olulistes küsimustes seoses Eesti riikliku kliimamuutuste mõjuga kohanemise strateegia ja rakenduskava ettepaneku koostamisega.
- 1.3 Avatud taotlusvoorst toetatavate projektide eesmärk on Eesti riikliku kliimamuutustega kohanemise strateegia ja rakenduskava eelnõu kohaste prioriteetsete valdkondade kliimamuutuste mõjude hindamine ja sobilike kohanemismeetmete väljatöötamine. Samuti tõuseb projektide tulemusel teadlikkus kliimamuutustega kohanemisest.

2. Mõisted

- 2.1 Programmi tingimustes kasutatakse mõisteid kooskõlas Eesti Vabariigi ja Islandi Vabariigi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi vahelises Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi rakendamist aastatel 2009–2014 käsitlevas vastastikuse mõistmise memorandumis¹ (edaspidi memorandum) nimetatud õigusliku raamistikuga, sealhulgas Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 rakendusmäärusega² (edaspidi EMP rakendusmäärus) järgmises tähenduses:
  - 1) Rahandusministeerium on asutus, kes täidab vastavalt memorandumile riikliku kontaktasutuse, sertifitseeriva asutuse ning auditeeriva asutuse ülesandeid;
  - 2) programmioperaator on asutus (antud programmi puhul Keskkonnaministeerium), kes vastutab programmi ettevalmistamise ja rakendamise eest.

¹ http://www.eeagrants.fin.ee/sites/default/files/EEMoUEEA_ek.pdf

² <http://eeagrants.org/Results-data/Results-overview/Documents/Legal-documents/Regulations-with-annexes/EEA-Grants-2009-2014>

- 3) doonorriigid on Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi rahastavad riigid ehk Island, Liechtenstein ja Norra;
- 4) Finantsmehhanismide Komitee on Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 rakendamise otsustusorgan, kuhu kuuluvad doonorriikide esindajad;
- 5) tulemus on programmi või projekti lühiajaline või keskmise pikkusega mõju, mis kirjeldab programmi või projekti lõppedes eeldatavasti aset leidvat positiivset olukorda;
- 6) väljund on programmi või projekti otsene saavutus (näiteks tooted, kaubad, teenused, dokumendid);
- 7) taotlus on programmioperaatori kehtestatud vormil esitatud dokument koos käesoleva programmi tingimuste punktis 10 nõutavate lisadega;
- 8) taotleja on Eestis registreeritud juriidiline isik, vastavalt programmi tingimuste punktis 9.1 nimetatud nõuetele, kes esitab taotluse toetuse saamiseks;
- 9) projekt on taotluses sisalduv ühtsete eesmärkidega ning ajas ja ruumis piiritletud tegevus või tegevuste kogum;
- 10) projekti elluviija on taotleja, kellega programmioperaator on sõlminud projektilepingu ning kes vastutab projektilepingu kohaselt projekti rakendamise eest;
- 11) projekti partner on juriidiline isik, mille esmane asukoht on kas Islandil, Liechtensteinis või Norras, abisaajariikides või Venemaal, või mis tahes valitsustevaheline organisatsioon, mis on aktiivselt seotud projekti rakendamisega ja aitab sellele tõhusalt kaasa ning mis vastab programmi tingimuste punktis 9.2 nimetatud nõuetele;
- 12) toetus on programmioperaatori määratud rahaline toetus projekti elluviijale projekti rakendamiseks;
- 13) projektileping on leping, mis sõlmitakse programmioperaatori ja projekti elluviija vahel ning mis reguleerib konkreetse projektiga seotud õigusi ja kohustusi;
- 14) omafinantseering on projekti elluviija või projekti partneri poolne rahaline panus projekti finantseerimisse. Toetust ei saa kasutada omafinantseeringuks;
- 15) partnerlusleping on taotleja ja partneri(te) vahel sõlmitud leping, kus on sätestatud konkreetse projektiga seotud kohustused ja õigused;
- 16) toetuse määr on protsentuaalne toetuse osakaal, mis näitab, kui suure osa moodustab toetus projekti abikõlblikest kuludest;
- 17) valikukomisjon on komisjon, mis moodustatakse vastavalt EMP rakendusmääruse artiklis 6.4 sätestatudle ja mis täidab samas artiklis nimetatud ülesandeid. Valikukomisjon moodustatakse keskkonnaministri käskkirjaga, selsse kuulub vähemalt 3 liiget, kellest üks ei tööta Keskkonnaministeeriumis;
- 18) valitsusvälise organisatsioonina mõistetakse käesoleva dokumendi raames juriidilise isikuna moodustatud mitteäriilise eesmärgiga vabatahtlikke organisatsioone, mis on sõltumatud kohalikust, regionaalsest ja keskvalitsusest, avaliku sektori asutustest, poliitilistest parteidest ja äriühingutest. Religioosseid institutsioone ja poliitilisi parteisid ei käsitleta valitsusväliste organisatsioonidena;
- 19) Juhtkomisjon - on eelmääratletud projekti elluviimise üle järelevalvet teostav organ, kes langetab otsused olulistes küsimustes seoses Eesti riikliku kliimamuutuste mõjuga kohanemise strateegia ja rakenduskava ettepaneku koostamisega. Juhtkomisjoni kuuluvad ministeeriumide ja teiste asjasse puutuvate asutuste esindajad.

3. Tõlgendamine

- 3.1 Programmi tingimuste ja EMP rakendusmääruse vastuolu korral lähtutakse EMP rakendusmääruses sätestatust.

TOETUSE ANDMINE

4. Toetatav tegevus

4.1 Arvestades programmi eesmärki, eeldatavaid tulemusi ja väljundeid antakse taotlusvoorus III toetust p 4.2 toodud teemarühmades uuringute koostamiseks, mis vastavad p 4.1.1 toodud sisule ja p 4.1.2 toodud aruandluse nõuetele:

4.1.1. Koostada põhjalik analüüs/uuring, mis peab lähtuma Euroopa Komisjoni suunistest „Guidelines on developing adaptation strategies“ Brussels, 16.4.2013, SWD(2013) 134 final³ (edaspidi Komisjoni suunis) ja alusdokumentide (punkt 4.3) põhimõtetest ning koosnema vähemalt järgmistest osadest:

4.1.1.1 Alavaldkondade defineerimine. Punktides 4.2.1-4.2.3 toodud valdkonnad liigendada Eesti jaoks olulisteks alavaldkondadeks;

4.1.1.2 (Ala)valdkondlik hetkeolukorra analüüs. Välja tuua valdkonna (vajadusel alavaldkonna) hetkeolukorra analüüs, sealhulgas:

- probleemide, võimaluste ja ohtude analüüs;
- kirjeldus, kuidas ilmastikunähtused (nt üleujutused, ekstreemsed temperatuurid, tormid jne) on minevikus antud (ala)valdkonda mõjutanud kui selline info on olemas;
- ülevaade meetmetest, mis aitavad kaasa kliimamuutustega kohanemisele. Tuua välja kliimamuutuste mõjudega kohanemise meetmed (edaspidi *kohanemise meede*), mida juba ka rakendatakse.

4.1.1.3 Kliimamuutuste positiivsete ja negatiivsete mõjude (ala)valdkondlik hindamine. Tuginedes programmioperaatori poolt etteantud/eeldefineeritud tuleviku kliimastenaariumitele⁴ viia läbi (ala)valdkondlik kliimamuutuste põhjalik mõjuanalüüs (sh võimalike riskide ja haavatavuse analüüs)⁵, arvestades ka piiriüleseid arenguid⁶. Analüüsi tulemusena kaardistada valdkondlikud kliimamuutuste positiivsed, negatiivsed ja teadmata suunaga mõjud kuni aastani 2020, 2050 ja 2100. Samuti määrata mõju rakendumise tõenäosus (kõrge/keskmine/madal);

4.1.1.4 Teadmata suunaga mõjude adresseerimiseks sõnastada edasised uuringusuunad ja võimalikud lahendid nende paremaks määratlemiseks tulevikus⁷;

³ http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/swd_2013_134_en.pdf

⁴ Eeldefineeritud parameetrid on alljärgnevad:

Parameeter	Ajavahemik	Näitajad	Geograafia
2m temperatuur	2040-2070, 2070-2100	DJF, MAM, JJA, SON keskmised ja ekstreemumid	Lääne- ja Ida-Eestit eraldi
Sademed	2040-2070, 2070-2100	DJF, MAM, JJA, SON keskmised ja ekstreemumid	Lääne- ja Ida-Eestit eraldi
Tuul	<2100	Ekstreemumite sageduse muutus, tormide sagedus	Terve Eesti
Lume ja jääkatte muutus	<2100	Lumikattega päevade arvu muutus	Terve Eesti
Merevee ja siseveekogude temperatuur	<2100	Võimalusel aastaegade jaotus	Terve Eesti
Merevee ja siseveekogude tase	<2100	Tõus koos prognoosi vahemikuga	Terve Eesti
Päikesekiirgus	<2100	Muutus koos prognoosi vahemikuga	Terve Eesti

⁵ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 2.b. („Undertake a climate change risks and vulnerability assessment“)

⁶ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 2.c. („Take trans-boundary issues into account“)

⁷ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 2.d. („Develop an approach for addressing knowledge gaps and for dealing with uncertainties“)

- 4.1.1.5 Kliimamuutuste mõjudega kohanemise valdkonnapõhiste meetmete väljatöötamine. Võttes aluseks punktis 4.1.1.3 läbi viidud mõjuanalüüsi tulemused, määratleda sobilikud kohanemise meetmed⁸ negatiivsete mõjude minimeerimiseks ja positiivsete mõjude paremaks rakendamiseks. Ajalises määratluses täpsustatakse soovituslikud meetmed teostamiseks: kuni aastani 2020; 2021 kuni 2050; ja 2051 kuni 2100. Lisaks uutele kohanemise meetmetele, tuleb arvestada ka juba olemasolevaid kohanemise meetmeid (p 4.1.1.2.c) ja lisada ka need meetmed üldisesse valdkonnapõhiste meetmete nimekirja.
- 4.1.1.6 Kohanemise meetme selgituses kirjeldada olulisemaid tegevusi ja alategevusi, koos nende vahetute tulemustega. Kohanemise meetmetes tuua välja järgmine oluline informatsioon⁹:
- Kohanemise meetme eesmärk;
  - Ruumiline ulatus;
  - Sotsiaalne, majanduslik ja ökoloogiline kontekst;
  - Vajalikud tegevused kohanemise meetme rakendamiseks;
  - Vastutajad ja kaasvastutajad kohanemise meetme rakendamisel;
  - Vajalikud rahalised vahendid (üldmaksumusena);
  - Kohanemise meetme planeerimise ja rakendamise ajakava.
- 4.1.1.7 Kliimamuutustega kohanemise meetmete üldhinnang ja maksumuse prognoos. Punktis 4.1.1.5 välja töötatud kohanemise meetmed hinnatakse aja, maksumuse, kasulikkuse ja vajaliku panuse kontekstides¹⁰. Võimalikud kohanemise meetmed paigutatakse hierarhiasse, mis peegeldab vajalikku rakendusaega, kaasnevaid kulusid ja tulusid ning rakendamise keerukust. Kohanemise meetmete hinnang ja meetmete võrdlus peab sisaldama järgnevaid aspekte:
- Määratlust, millis(t)e riski(de) vastu meede on suunatud (s.t. iga meede võib omada mõju ühe või enama riski maandamiseks). Samuti tuleb määrata tõenäosus, kui efektiivselt meede toimib (kõrge/keskmine/madal);
  - Määratlust, kui palju aega kulub meetme rakendamiseks ning kui kiiresti muutuks meede efektiivseks, arvestades riski, mille maandamiseks meedet kasutatakse ja riski maandamise pakilisust;
  - Hinnangut otsestele ja kaudsetele meetme kaasmõjudele majanduslikus, keskkonnaalases ja sotsiaalses perspektiivis (sh. hinnangut meetme kliimamuutuste leevendamise mõjule), tuues eraldi välja ka meetme võimalikud tulud;
  - Tulude-kulude analüüsi, et hinnata, kas meetmest tulenev kasu (sh. näiteks ärahoitud kahjud) ületab meetme maksumuse. Seejärel tuleb meetmed järjestada nende tulu-kulu suhtarvude alusel. Kõik meetmete tulud ja kulud peaksid olema toodud kvantitatiivsel kujul, kus see on võimalik ja arukas, vastasel korral tuleb kasutada kvalitatiivseid hinnanguid;
  - Hinnangut, millised takistused on vajalik ületada meetme rakendamiseks (sealhulgas vajadus praeguse seadusandluse muutmiseks või uue seadusandluse kehtestamiseks, vajalik eelarve, kas kohanemise meede võetakse omaks erinevate huvigruppide poolt, kui palju lisauuringuid ja arendustegevust on meetme rakendamiseks vaja).

---

⁸ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 3.a. ("Collect appropriate adaptation options given your country's main Concerns") ja Step 3.b. ("Explore good practices and existing measures")

⁹ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 3.c. ("Describe adaptation options in detail")

¹⁰ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 4.a. ("Assess possible options in terms of time, cost, benefits and efforts")

- f. Detailne maksumuse prognoos, mis sisaldab meetme hinnangulist kogumaksumust ja maksumuse jaotumist aastate või teiste perioodide vahel.
- 4.1.1.8 Hinnang kohanemise meetmete valdkondade vahelistele ühisosadele ja koostoimetele¹¹.
- 4.1.1.9 Kliimamuutustega kohanemise meetmete prioritseerimine. Kliimamuutustega kohanemise meetmed esitada prioriteetide järjekorras võttes aluseks nende eeldatava tulemuslikkuse¹². Kohanemise meetmete prioritseerimine võimaldab Vabariigi Valitsusel keskenduda võtmeprioriteetide elluviimisele. Kohanemise meetmete prioritseerimisel (prioritseerimise analüüsis) kasutatakse muuhulgas järgmisi kriteeriumeid:
- a. Kiireloomulisus (võrreldes juba olemasolevate ohtudega);
  - b. Varajane ettevalmistav tegevus vältimaks tulevikus tekkivaid kahjusid;
  - c. Meetme mõju ulatus (eelistada võib neid meetmeid, mis vähendavad mitmeid riske korraga);
  - d. Kulude ja tulude suhe;
  - e. Aja-tõhusus;
  - f. Töökindlus;
  - g. Paindlikkus;
  - h. Poliitiline ja kultuuriline vastuvõetavus jms.
- 4.1.1.10 Tuginedes kohanemise meetmete omapärale määratleda meetme rakendamise haldustase (kohalik, maakondlik, riiklik jms tase), osapooled ja vastutus ning saadud tulemus esitletakse ülevaattetabeli kujul;
- 4.1.1.11 Välja töötada kohanemise meetmete tegevused edaspidiseks riiklike- ja välisvahendite jms kasutamiseks (kuni 2020, 2021-2050, 2051-2100);
- 4.1.1.12 Määratleda, millistesse olemasolevatesse õigusaktidesse, strateegilistesse dokumentidesse või riiklikesse riskianalüüside ja hädaolukordade lahendamise plaanidesse oleks vaja täiendusi/muudatusi kohanemise meetmete rakendamiseks või milliseid uusi õigusakte, strateegilisi dokumente või riskianalüüse ja hädaolukordade lahendamise plaane oleks vaja¹³;
- 4.1.1.13 Töötada välja indikaatorid ja seireraamistik kohanemise meetmete tulemuslikkuse hindamiseks¹⁴.
- 4.1.2 Kulude ja uuringute tulemuste aruandlus toimub kolmes etapis:
- 4.1.2.1 Projekti elluviija esitab Programmioperaatorile esimese (vahe)aruande, mis sisaldab aruannet ja teostatud uuringut, hiljemalt 2 kuu jooksul kulude abikõlblikkusest arvates teemarühmade lõikes tehtud uuringute kohta, mis vastavad punktidele 4.1.1.1-4.1.1.2;
- 4.1.2.2 Projekti elluviija esitab Programmioperaatorile teise (vahe)aruande, mis sisaldab aruannet ja teostatud uuringut, hiljemalt viie kuu jooksul kulude abikõlblikkusest arvates teemarühmade lõikes tehtud uuringute kohta, mis vastavad punktidele 4.1.1.3-4.1.1.4;

¹¹ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 4.b. ("Assess cross-cutting issues, trade-offs and synergies of adaptation Options")

¹² Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 4.c. ("Prioritise adaptation options and select preferred ones")

¹³ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 5.a. ("Identify and make use of entry points for adaptation into existing instruments and/or create new instruments for adaptation")

¹⁴ Juhindudes SWD(2013) 134 final Step 6.a. ("Develop appropriate M&E provisions for both adaptation policy's objectives and selected adaptation options") ja Step 6.b. ("Identify indicators")

- 4.1.2.3 Projekti elluviija esitab Programmioperaatorile lõpliku valminud uuringu hiljemalt kaheksa kuu jooksul kulude abikõlblikkusest arvates kuid mitte hiljem kui 31.08.2015 teemarühmade lõikes tehtud uuringute kohta, mis vastavad punktidele 4.1.1.1-4.1.1.13. Lõpparuanne ja viimane väljamaksetaotlus esitatakse vastavalt p 16.6;
- 4.1.2.4 Aruandlusega esitatakse Programmioperaatorile punktides 4.1.2.1- 4.1.2.3 nimetatud aruanded:
- eesti keeles pikas teaduslikus formaadis¹⁵, sisaldades täielikku viitekogu;
  - eesti keeles strateegiadokumendi formaadis¹⁶ valdkondlikud peatükid dokumenti „Eesti riiklik kliimamuutuste mõjuga kohanemise strateegia ja rakenduskava ettepanek“ (formaad, maht ja struktuur lepivad kokku töö tegemise käigus);
  - eesti keeles rakenduskava formaadis¹⁷ valdkondlikud peatükid dokumenti „Eesti riiklik kliimamuutuste mõjuga kohanemise strateegia ja rakenduskava ettepanek“;
  - eesti ja inglise keeles kokkuvõtlikus formaadis¹⁸, kasutamiseks kliimamuutustega kohanemise riiklikul veebilehel ja mujal avalikuks teavituseks.
- 4.1.2.5 Aruandluse sisuosa esitab Programmioperaator heakskiitmiseks eelmääratletud projekti juhtkomisjonile ning vajadusel kutsutakse projekti elluviija ja/või partner teemade sisu tutvustama juhtkomisjoni koosolekule.
- 4.1.2.6 Aruandluse sisuosa korrigeeritakse vajadusel arvestamiseks eelmääratletud projekti keskkonnamõjude strateegilise hindamise tulemusi.
- 4.1.2.7 Vajadusel kutsutakse projekti elluviijat ja/või partnerit teemade sisu tutvustama ettemääratletud projekti raames toimuvatele avalikustamisüritustele (seminarid, teabepäevad, konverentsid vms).
- 4.2 Iga taotleja saab esitada taotluse p 4.2.1-4.2.3 toodud ühe teemarühma kohta, kattes kõik teemarühma juures nimetatud alateemad.
- 4.2.1 Teemarühm 1
- Planeeringud ja maakasutus
    - Rannikualad
    - Teised üleujutusohuga/pinnaseriskiga alad
    - Maaparandus, niisutus ja kuivendus
    - Linnade planeeringud
  - Inimtervis ja päästevõimekus
    - Inimtervis
    - Päästevõimekus
- 4.2.2 Teemarühm 2
- Looduskeskkond
    - Bioloogiline mitmekesisus
    - Maismaa ökosüsteemid
    - Magevee ökosüsteemid ja keskkond
    - Läänemeri ja merekeskkond
    - Ökosüsteemide teenused
  - Biomajandus
    - Põllumajandus
    - Metsandus
    - Kalandus

¹⁵ Formaadi vormistuslikud aspektid kinnitab eelmääratletud projekti juhtkomisjon.

¹⁶ Formaadi vormistuslikud aspektid ja sisu struktuuri kinnitab eelmääratletud projekti juhtkomisjon.

¹⁷ Formaadi vormistuslikud aspektid ja sisu struktuuri kinnitab eelmääratletud projekti juhtkomisjon.

¹⁸ Formaadi vormistuslikud aspektid kinnitab eelmääratletud projekti juhtkomisjon.

- Ulukid ja jahindus
  - Turism
  - Turbatootmine
- 4.2.3 Teemarühm 3
- a) Taristu ja ehitised
- Tehnilised tugisüsteemid (sh maanteed, sadamad, sillad, veevarustus ja kanalisatsioon ning telekommunikatsioon)
  - Ehitised
  - Transport
- b) Energeetika ja energiavarustus
- Energiasõltumatus, varustuskindlus ja –turvalisus
  - Energiaressursid
  - Energiatõhususe rakendamine
  - Soojatootmine ja jahutamine
  - Elektritootmine
- 4.3 Uuring peab vastama järgmistes dokumentides toodud põhimõtetele:
- 4.3.1 Euroopa Liidu juhend riiklike strateegiate väljatöötamiseks. 16/04/2013 - SWD (2013) 134 - „Guidelines on developing adaptation strategies“¹⁹
- 4.3.2 Kliimamuutustega kohanemine - Euroopa tegevusraamistik COM (2009) 147²⁰
- 4.3.3 Kliimamuutustega kohanemise alusmaterjalid Euroopa Komisjoni kodulehel²¹
- 4.3.4 Lisaks eelnimetatud dokumentidele on Euroopa Komisjon loonud ja pidevalt täiendanud ka kliimamuutustega kohanemise portaali Climate ADAPT²², kuhu koondatakse kogu vajalik informatsioon teemaga tegelemiseks.
- 4.3.5 Muu asjakohase Euroopa Komisjoni dokumentatsiooniga.
- 4.3.6 Analüüside koostamisel tuleb muuhulgas arvesse võtta olemasolevad ja valdkonnaga seonduvad Eesti riiklikud strateegiad, arengukavad, tegevuskavad nagu näiteks:
- 4.3.6.1 Hädaolukorra seadus;
- 4.3.6.2 Veeseadus (üleujutusohuga alad);
- 4.3.6.3 Siseministeeriumi valitsemisala arengukava aastateks 2013 –2016;
- 4.3.6.4 Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030;
- 4.3.6.5 Eesti metsanduse arengukava aastani 2020 ja selle rakenduskava;
- 4.3.6.6 Looduskaitse arengukava aastani 2020;
- 4.3.6.7 Keskkonnaministeeriumi arengukava 2013-2016;
- 4.3.6.8 Põllumajandussektoris kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava;
- 4.3.6.9 Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020;
- 4.3.6.10 Eesti Maaelu arengukava 2014-2020;
- 4.3.6.11 Eesti Vabariigi julgeolekupoliitika alused 2010.
- 4.3.7 Analüüside koostamise tuleb arvesse võtta ka olemasolevad sotsiaal-majanduslikud analüüsid, riskianalüüsid, riskianalüüside tegevuskavad jm asjakohased ülevaated.
- 4.4 Punktis 4.1.1 toodud uuringu koostamist võivad toetada:
- 4.4.1 koolituste, seminaride korraldamine ja nendel osalemine;
- 4.4.2 koostöö arendamine sh. töötubade korraldamine erinevate huvigruppide vahel;
- 4.4.3 avalikustamisplaanis toodud tegevuste elluviimine;
- 4.4.4 õppereiside korraldamine.

¹⁹ http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/swd_2013_134_en.pdf

²⁰ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0147:FIN:EN:PDF>

²¹ http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/documentation_en.htm

²² <http://climateadapt.eea.europa.eu>

5. Projekti abikõlblikkuse periood

- 5.1 Projekti abikõlblikkuse periood on sätestatud projektilepingus ning algab kuupäeval, mil programmioperaator teeb otsuse projekti kohta.
- 5.2 Projekti abikõlblikkuse periood lõpeb projektilepingus märgitud kuupäeval. Projekti abikõlblikkuse perioodi lõpp ei või olla hilisem kui 31. august 2015.
- 5.3 Enne programmioperaatori otsuse tegemist tehtavad kulud ei ole abikõlblikud. Taotleja ja/või projekti partner ei tohi alustada projektiga seotud siduvaid tegevusi ega võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks (näiteks tellimuse kinnitamine, pakkumusega nõustumine, lepingu või kokkuleppe sõlmimine, ettemaksu teostamine, teenuse kasutamine, üleandmis-vastuvõtuakti sõlmimine jms), va partnerluslepingu sõlmimine enne programmioperaatori poolt otsuse tegemist.

6. Abikõlblikud kulud

- 6.1 Kulud on abikõlblikud, kui need on projekti elluviija või partneri tegelikult tehtud kulud ja vastavad järgmistele kriteeriumitele:
  - 1) kulud on tehtud projektilepingus sätestatud abikõlblikkuse perioodil;
  - 2) need on otseselt seotud projektilepingu objektiga ja on märgitud projekti planeeritud üldeelarves;
  - 3) need on mõistlikud, proportsionaalsed ja vajalikud projekti rakendamiseks;
  - 4) neid kasutatakse üksnes projekti eesmärgi (-märkide) ja oodatud tulemus(t)e saavutamiseks taotlusvooru tingimuste punktis 4 nimetatud tegevus(t)e elluviimisel;
  - 5) need kajastuvad projekti elluviija raamatupidamisdokumentides, on muudest kuludest eristatavad ning kontrollitavad ja vastavad raamatupidamise seadusele;
  - 6) need on tehtud vastavalt riigihangete seadusele nii, et projekti elluviija või projekti partner järgib riigihangete seaduses hankija kohta sätestatud;
  - 7) need vastavad projekti elluviija või partneri asukohajärgse maa seadusandlusele.
- 6.2 Kõik abikõlblikud kulud peavad olema tehtud läbipaistvalt ja dokumentaalselt tõestatud ning olema tasutud toetuse saaja ja/või partneri pangakontolt (kui partnerluslepingus ei ole sätestatud teistmoodi).
- 6.3 Kulusid käsitletakse tehtutena, kui kulu kohta on esitatud arve või muu kulu tegemist tõendav dokument, see on makstud ja selle objekt kohale toimetatud (kaupade puhul) või teostatud (teenuste ja tööde puhul). Erandkorras loetakse kulud, mille kohta on arve esitatud abikõlblikkuse viimasel kuul, samuti tehtuks abikõlblikkuse kuupäeval, kui kulud makstakse 30 päeva jooksul abikõlblikkuse lõppkuupäevast.
- 6.4 Projekti elluviija raamatupidamise sise-eeskirjad ja auditeerimise kord peab võimaldama projekti kohta deklareeritud kulude otsesest võrdlust vastavate raamatupidamisaruannete ja tõendavate dokumentidega.
- 6.5 Projekti abikõlblikud otsekulud on need kulud, mille projekti elluviija ja/või projekti partner eristab vastavalt oma raamatupidamistavale ja tavapärastele siseeeskirjadele konkreetsete kuludena, mis on otseselt seotud projekti rakendamisega ja mida saab seetõttu otse projekti kuludena kirjendada. Eelkõige on abikõlblikud järgmised otsekulud, tingimusel et nad vastavad käesoleva programmi tingimuste punktis 6.1 sätestatud kriteeriumidele:
  - 1) projekti heaks tööle määratud töötajate kulu, mis hõlmab tegelikku töötasu, sotsiaalkindlustusmaksid ja muid töötasust kinnipeetavaid seaduses ettenähtud makse ja kohustuslikke kulusid, tingimusel, et see vastab projekti elluviija ja projekti partneri tavalisele töötasupoliitikale. Makstav palgakulu on abikõlblik ulatuses, mis on seotud nende tegevuste kuludega, mida asutus ei teostaks, kui projekti ei oleks ellu viidud;

- 2) projektis osalevate töötajate lähetusega seotud kulud ja päevarahad, tingimusel et need on kooskõlas projekti elluviija ja projekti partneri lähetusega seotud kulude hüvitamise tavapraktikaga ja ei ületa asjakohaseid riigisiseseid tasemeid;
  - 3) uute seadmete ostmise kulu, tingimusel et seda amortiseeritakse vastavalt projekti elluviija ja samalaadsete esemete suhtes kohaldatavale heale raamatupidamistavale. Abikõlblik on ainult projekti eluea jooksul amortiseeritav osa kulumist, mis vastab projekti eesmärkidele, projekti kestusele ja seadme tegelikule kasutuse määrale;
  - 4) tarvikute ja väikevahendite kulud tingimusel, et need on eristatavad ja projektile eraldatud;
  - 5) kulud sisseostetud teenustele (sh. uuringud, analüüsid, tehnilistele teadmistele ja andmete ligipääs, nõustamised);
  - 6) muud kulud, mis kaasnevad projekti elluviimiseks sõlmitud lepingute täitmisega, tingimusel et lepingute sõlmimine on kooskõlas riigihanke seadusega ja käesoleva programmi tingimustega;
  - 7) projektilepinguga projektile kehtestatud nõudmistest otseselt tulenevad kulud (nt avalikustamine, tegevuse hindamine, auditid, tõlked), sealhulgas finantsteenuste kulud (nt finantsgarantiide kulud);
  - 8) käibemaks on abikõlblik kulu, kui seda ei ole võimalik tagasi taotleda ning käibemaksu ei hüvitata taotlejale või projekti partnerile ka muul moel.
- 6.6 Projekti kaudsed kulud on kõik abikõlblikud kulud, mida projekti elluviija ja/või projekti partner ei saa eristada otse projektile omistatavatena, kuid mida saab eristada ja põhjendada tema raamatupidamissüsteemis kuludena, mis tehti otseses seoses projektile omistatavate abikõlblike otsekuludega. Kui projekti eelarve sisaldab kaudseid kulusid, siis need peavad moodustama projekti otsestest abikõlblikest personalikuludest 15% ning neid ei hüvitata kuludokumentide alusel vaid arvestatakse väljamaksetaotlusega esitatud otsestest abikõlblikest personalikuludest. Kaudsed kulud koosnevad üldkuludest ja projekti administratiivse personalitöökuludest.

6.6.1 Projekti kaudsed kulud on:

- 1) kulud bürootarvetele;
- 2) kulud sideteenustele sh telefoni- ja postikulud;
- 3) infotehnoloogia (serverid ja võrgud) ja kontoritehnika hooldus- ja remondikulud
- 4) kommunaalkulud sh kulud kütte, vee ja elektri tarbimisele, kanalisatsioonile ning ruumide koristamisele;
- 5) projektide administreerimiseks vajalike ruumide üürikulu;
- 6) valveteenus
- 7) maamaks
- 8) projektiga seotud pangakontode avamise ja haldamise kulud ning ülekandetasud, kui pangakonto on projektis vajalik;
- 9) tugitöötajate personalikulu (raamatupidaja, personalispetsialist, hankespetsialist, IT spetsialist, teised projekti abistavad töötajad).

7. Mitteabikõlblikud kulud

7.1 Mitteabikõlblikud kulud on järgmised kulud:

- 1) intress võlalt, võla teenindamise tasud ja viivised;
- 2) finantstehingute tasud ja muud finantskulud, välja arvatud kulud seoses projektilepinguga kehtestatud finantsteenustele;
- 3) eraldised kahjumi või võimalike tulevaste kohustuste katmiseks;
- 4) tagasisaadav käibemaks;
- 5) kulud, mis kaetakse muudest allikatest;

- 6) kasutatud seadmed;
- 7) trahvid, rahalised karistused ja kohtuvaidluste kulud;
- 8) kulud, mis ei ole mõistlikud ja põhjendatud.

8. Taotlusvooru eelarve ning projekti toetuse määr

- 8.1 Taotlusvooru eelarve on 819 708 eurot.
- 8.2 Minimaalne projekti toetuse summa on 170 000 eurot ja maksimaalne toetuse summa on 819 708 eurot.
- 8.3 Projekti abikõlblike kulude maksimaalne toetuse määr on valitsusvälistest organisatsioonidest taotlejatele ja nende partneritele 90% ning teistele taotlejatele ja nende partneritele 85%.
- 8.4 Projekti omafinantseeringu määr on valitsusvälistele organisatsioonidele ja nende partneritele vähemalt 10% ja teistele taotlejatele ja nende partneritele vähemalt 15%.
- 8.5 Projektile kehtestatakse ühtne toetuse määr arvestades projekti elluviija toetuse määra.
- 8.6 Projekti toetuse maksimaalne määr ja toetuse kogusumma sätestatakse projekti lepingus.

TAOTLEJALE, PROJEKTI PARTNERILE JA TAOTLUSELE ESITATAVAD NÕUDED

9. Taotleja ja projekti partner

- 9.1 Projekti toetust võivad taotleda:
  - 1) Eesti mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud mittetulundusühingud ja sihtasutused, sh valitsusvälised organisatsioonid, kui projektis kavandatud tegevused kuuluvad nende organisatsioonide põhikirjaliste tegevuste hulka;
  - 2) teadusasutused.
- 9.2 Projekti partneriks Eestist võivad olla käeoleva punktis 9.1 nimetatud juriidilised isikud ja asutused. Kui projekti partner on Eesti asutus, siis peab ta vastama punktis 9.3 toodud nõuetele. Projekti partneriks Islandilt, Liechtensteinist, Norrast ja teistest abisaajariikidest või Venemaalt, võib olla punktis 9.1 nimetatud juriidiline isik ja asutus ning neile ei kohaldu punkti 9.1 1) toodud nõue registri ja põhikirja osas.
- 9.3 Taotleja ja projekti partner peavad vastama järgmistele nõuetele:
  - 1) taotleja ja projekti partneri või nende üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
  - 2) taotlejal ja projekti partneril on tasutud riiklikud maksud. Maksuvõla ajatamise korral peavad maksud olema tasutud ajakava kohaselt;
  - 3) taotlejal ja projekti partneril on projekti elluviimiseks vajalik oskusteave ning vahendid sh omafinantseering;
  - 4) juhul kui taotleja ja projekti partner on varem saanud toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peavad tagasimaksed olema tehtud tähtaegselt ja nõutud summas.
- 9.4 Taotleja on kohustatud:
  - 1) esitama programmioperaatori nõudmisel taotleja, partneri(te) ja taotluse kohta lisateavet etteantud vormis ja tähtajaks;
  - 2) võimaldama Programmioperaatoril kontrollida taotluse ja taotleja/partneri(te) vastavust nõuetele, sealhulgas teha kohapealseid kontrole ning viibida oma ning partneri asutuse ruumides ja territooriumil;
  - 3) programmioperaatorit viivitamata teavitama taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnenust asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;

- 4) tõendama programmioperaatori nõudmisel ettenähtud omafinantseeringu või dokumentide olemasolu;
- 5) sõlmima projekti partneri(te)ga partnerluslepingu(d).

10. Taotlusele esitatavad nõuded

- 10.1 Taotlus esitatakse selleks ettenähtud ajal ja taotlusvormil elektrooniliselt. Taotlusvorm on kättesaadav programmioperaatori kodulehel: <http://www.envir.ee/et/avatud-taotlusvoorud>.
- 10.2 Toetust taotletakse käesoleva taotlusvooru tingimuste punktis 4 sätestatud toetatavatele tegevustele.
- 10.3 Taotluses kirjeldatud projekti tegevused peavad olema teostatavad ning tulemused saavutatud taotluses märgitud aja ning taotlusvooru tingimuste punktis 5 märgitud perioodi kestel.
- 10.4 Taotletud toetuse suurus vastab käesoleva taotlusvooru tingimuste punktile 8.
- 10.5 Taotluses esitatud projekti eelarve planeeritavaid kulusid ei ole hüvitatud varem riigieelarve, Euroopa Liidu või muudest vahenditest.
- 10.6 Taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged.
- 10.7 Taotlus on digitaalselt allkirjastatud taotleja allkirjaõigusliku esindaja poolt.
- 10.8 Taotleja lisab taotlusvormile:
  - 1) projekti elluviimiseks vajalike vahendite sh omafinantseeringu olemasolu tõendavad dokumendid;
  - 2) projektijuhi CV ja taotluses kirjeldatuga sarnaste tema juhitud projektide loetelu;
  - 3) partneritega taotluse puhul allkirjastatud partnerluslepingu;
  - 4) volikirja, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
  - 5) projekti avalikustamisplaani, mis peab sisaldama projekti teavitustegevuste kohta vähemalt järgmist teavet:
    - (a) eesmärgid ja sihtrühmad, sealhulgas riikliku, piirkondliku ja/või kohaliku tasandi huvigrupid ning avalikkus;
    - (b) teavitamis- ja avalikustamismeetmete strateegia ja sisu, sealhulgas tegevussuunad, teavitusvahendid ja ajakava, võttes arvesse finantsmehhanismi raames toimuva rahastamise lisandväärtust ja mõju;
    - (c) vähemalt kolm teavitustegevust projekti elluviimise, saavutuste ja tulemuste kohta, näiteks seminar või konverents huvigruppidele, pressikonverents või pressisündmus, sealhulgas projekti avamis- ja/või lõpetamisüritus; kui projekti toetussumma on väiksem kui 500 000 eurot, piisab kahest teavitustegevusest;
    - (d) informatsioon projekti kirjeldava info avaldamise kohta internetis eraldi veebisaidil või olemasoleva veebisaidi juurde loodud veebilehel nii eesti kui inglise keeles. Veebilehel peab avaldama vähemalt viite programmile ja finantsmehhanismile, projekti üldandmed sh. eesmärk ja eeldatavad tulemused, informatsiooni projekti koostöö kohta doonorriigiga, võimalusel pilte, kontaktide andmed. Veebilehe informatsiooni projekti elluviimise kohta peab uuendama regulaarselt;
    - (e) informatsioon teavitamis- ja avalikustamismeetmete rakendamise eest vastutavate asutuste kohta, sealhulgas kontaktisiku andmed;
    - (f) selgitus selle kohta, kuidas toimub teavitamis- ja avalikustamismeetmete hindamine sh kuidas saadakse tagasisidet eelpool toodud infokanalite mõjust avalikkuse teadlikkuse kasvule projekti ja projekti rahastaja osas
  - 6) Maksu- ja Tolliameti tõendi maksuvõlgade puudumise kohta;
  - 7) kulude kalkulatsiooni aluseks olevate dokumentide koopiad;
  - 8) projekti eelarve, kvartaalsete maksete prognoosi ja ajakava etteantud vormil.

10.9 Programmioperaatoril on õigus taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimiseks või hindamiseks küsida täiendavaid dokumente.

TAOTLUSE MENETLEMINE

11. Taotluse menetlemine

11.1 Taotluse menetlemine koosneb:

- 1) taotluse registreerimisest;
- 2) taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisest;
- 3) taotluste hindamisest;
- 4) projektilepingu sõlmimisest või taotluse rahuldamata jätmise otsuse tegemisest.

11.2 Taotlus esitatakse programmioperaatorile hiljemalt 13.10.2014 kell 17.00 Eesti aja järgi.

11.3 Pärast taotluste esitamise tähtaega laekunud taotlus ei kuulu hindamisele.

11.4 Taotlused saadetakse programmioperaatorile digitaalselt allkirjastatult ühes eksemplaris e-posti teel aadressile taotlus@envir.ee.

11.5 Programmioperaator kontrollib taotleja ja partneri vastavust käesoleva taotlusvooru tingimuste punktides 9.1, 9.2 ja 9.3 ning taotluse vastavust punktis 10 sätestatud nõuetele. Kui programmioperaator avastab taotleja, partneri ja/või taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisel taotluses puudusi, teavitab ta sellest taotlejat ja määrab puuduste kõrvaldamiseks tähtaja, mis on vähemalt 3 tööpäeva.

11.6 Juhul kui taotlejal on mõjuvad põhjused vastamistähtaja pikendamiseks ning esitatakse pikendamistaotlus, võib puuduste kõrvaldamise tähtaega pikendada. Taotlejale tehakse kuni 2 kirjalikku järelepärimist.

11.7 Taotleja ning projekti partner tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui taotleja vastab käesoleva taotlusvooru tingimuste punktides 9.1 ja 9.3 nõuetele ning projekti partner käesoleva taotlusvooru tingimuste punktis 9.2 ja 9.3 nõuetele.

11.8 Juhul kui projekti partner ei vasta käesoleva taotlusvooru tingimuste punkt 9.2 nõuetele võib taotleja projekti partneri välja vahetada või projekti ilma projekti partnerita ellu viia. Programmioperaator võib teha taotlejale ettepaneku vähendada taotluse kogumaksumust vastavalt eemaldatavale projekti partnerile planeeritud eelarvele. Projekti partneri vahetamine on lubatud juhul, kui ei muudeta taotluse sisu sh kui projekti partnerist loobumine ei mõjuta projekti eesmärkide, tulemuste ja indikaatorite saavutamist.

11.9 Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui see vastab käesoleva taotlusvooru tingimuste punktis 10 kehtestatud nõuetele.

11.10 Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks alljärgnevatest asjaoludest:

- 1) taotleja ei vasta punktides 9.1 ja 9.3 toodud nõuetele;
- 2) taotlus ei vasta käesoleva taotlusvooru tingimuste punktis 10 sätestatud nõuetele;
- 3) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 4) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele või teha kohapealset kontrolli;
- 5) taotleja ei ole määratud tähtaja jooksul taotluses esinevaid puudusi kõrvaldanud ja/või esitanud korrektseid dokumente.

12. Taotluste hindamine

12.1 Nõuetele vastavaks tunnistatud taotluste järjestamiseks hindavad neid käesoleva taotlusvooru tingimuste punktis 13 esitatud hindamiskriteeriumite alusel vähemalt kaks

programmioperaatorist sõltumatut eksperti. Juhul kui ekspertide arvamus erineb üle 30% , hindab taotlust ka kolmas ekspert.

- 12.2 Hindamise käigus on ekspertidel õigus küsida selgitusi, mille vastamiseks määrab programmioperaator taotlejale tähtaja, mis on vähemalt 3 tööpäeva. Ekspertidel on õigus teha ettepanekuid projekti tegevuste ja eelarve parendamise osas.
- 12.3 Taotlejatel on õigus selgitustele vastamisel ekspertide ettepanekuid arvesse võttes taotlust täpsustada.
- 12.4 Programmioperaator koostab eksperthindamise tulemuse alusel taotluste pingeread teemarühmade lõikes. Iga teemarühma raames kuulub rahastamisele suurima punktisumma saanud taotlus. Programmioperaatoril ja valikukomisjonil on õigus teha ettepanekuid taotluste eelarve muutmiseks, arvestusega, et taotlusvooru eelarvest saaks rahastatud iga teemarühma taotlus
- 12.5 Ekspertide hinnitel põhinevat projektide paremusjärjestust analüüsib valikukomisjon, kes teeb programmioperaatorile ettepanku projektide rahastamise või taotluste mitte-rahuldamise kohta.
- 12.6 Valikukomisjon lähtub ettepaneku tegemisel eelkõige ekspertide hindamistulemusest kuid võib mõjuvate põhjuste ilmnemisel pingerida korrigeerida ning pakkuda välja projektide rahastamiseks ettepanekuid.
- 12.7 Võrdsete hindepunktide korral eelistatakse teemarühma raames sisukriteeriumide (kriteeriumid 9-11) hindamisel kõrgemad punktid saanud taotlust.
- 12.8 Juhul kui taotlusvooru eelarve ei võimalda toetust täies mahus eraldada võib programmioperaator teha taotlejale ettepaneku kaasrahastamismäära suurendamiseks või projekti mahu vähendamiseks tingimusel, et projekti eesmärgid saavutatakse. Selline ettepanek tehakse esimesena esimesele taotlejale pingereas, kelle projekt kuuluks hindepunktide alusel rahastamisele täies mahus kui eelarvevahendid seda võimaldaks. Juhul kui esimene taotleja ei soovi uutel tingimustel projekti rakendada teeb programmioperaator sama ettepaneku pingereas järgmisele taotlejale.

13. Taotluse hindamise kriteeriumid

13.1 Taotluse hindamiskriteeriumid:

Hindamiskriteeriumi	Hinne	
1) A Projekti eesmärk on arusaadavalt ja piisavalt põhjendatud ning projekt on otseselt seotud Programmi eesmärkide ²³ täitmisega ²⁴ .	Jah	3
	Informatsioon on puudulik, kuid hindamiskriteeriumile on võimalik vastata "jah"	1
	Ei	0
2) A Projekt panustab otseselt Programmi indikaatori ²⁵ täitmisele.	Jah	2
	Ei	0
3) B Viited strateegilistele dokumentidele on asjakohased.	Jah	2
	Puudulikud	1

²³ Analüüsitakse vähemalt 2 teemat, p 4.2.

²⁴ Eesmärk on Eesti riikliku kliimamuutustega kohanemise strateegia kohaste prioriteetsete valdkondade kliimamuutuste mõjude hindamine ja sobilike kohanemismeetmete väljatöötamine.

²⁵ Insufficiently studied areas affected by climate change analysed

	Ei	0
4) A Projekti vajalikkus on arusaadavalt seletatud ja põhjendatud sh on kirjeldatud olemasolevat olukorda ja lahendatavat probleemi	Jah	2
	Esineb puudujääke	1
	Projekt ei ole vajalik sh. projektil puudub uudsus	0
5) B Projekti otseste ja kaudsete kasusaajate kirjelduse detailsus	Detailne	2
	Detailne, kuid vajab täpsustamist	1
	Detailsus puudub	0
6) A Taotlus vastab p 4.2 toodud ühele teemarühmale ja sisaldab kõiki teemarühma all nimetatud alateemasid.	Jah	3
	Ei	0
7) B Taotlus vastab p 4 toodud sisule.	Jah	3
	Ei	0
8) B Taotluses kirjeldatud tegevused on vajalikud, piisavad ning mõistlikud projekti eesmärkide, indikaatorite, väljundite ja tulemuste saavutamiseks.	Jah	3
	Väheste puudujääkidega	2
	Oluliste puudujääkidega	1
	Ei	0
9)A Projekti tegevustes planeeritavad valdkondlikud kliimamuutuste mõjude analüüsid vastavad Euroopa Komisjoni (EK) juhendis „Guidelines on developing adaptation strategies“ ²⁶ SWD(2013) 134 final (edaspidi EK juhend) toodud sammule 2 (Step 2 „Assessing risks and vulnerabilities to climate change“).	Vastavad	5
	Vastavad osaliselt	1
	Ei	0
10) A Projekti tegevustes planeeritud kliimamuutuste mõjudega kohanemise valdkonnapõhiste meetmete väljatöötamise plaan vastab EK juhendi sammule 3 (Step 3. „Identifying adaptation options“)	Vastab	5
	Vastab osaliselt	1
	Ei	0
11) A Projekti tegevustes planeeritud kliimamuutuste mõjudele välja töötatud kohanemismeetmete hindamisprogramm vastab EK	Vastab	5

²⁶ http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/swd_2013_134_en.pdf

juhendi sammule 4 (Step 4. „Assessing adaptation options“)	Vastab osaliselt	1
	Ei	0
12) B Projekti tegevus- ja ajaplaan on realistlikud	Jah	2
	Esineb puudujääke	1
	Ei	0
13) B Projekti riskid ja nende maandamismeetmed on asjakohased:	Jah	2
	Esineb puudujääke	1
	Ei	0
14) B Projekti tulemused on kirjeldatud piisava detailsusega ja on mõõdetavad:	Jah	3
	Väheste puudujääkidega	2
	Oluliste puudujääkidega	1
	Ei	0
15) B Eelarves toodud toetusest rahastatavad kulud on abikõlblikud sh kuuluvad tingimuste ja korra punkti 6 alla	Jah	3
	Väheste puudujääkidega	2
	Oluliste puudujääkidega	1
	Ei	0
16) B Projekti kulud on põhjendatud, piisavad ning mõistlikud projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks:	Jah	3
	Väheste puudujääkidega	2
	Oluliste puudujääkidega	1
	Ei	0
17) B Eelarves esitatud kogused, ühikud ja maksumused on mõistlikud ja põhjendatud	Jah	2
	Esineb puudujääke	1
	Ei	0
18) B Taotleja on pädev ja võimeline (sh omab vajalikku eksperteavet ja kogemust projekti valdkonnas) projekti ellu viima:	Jah	2
	Ei	0
19) B Projekti juhtimisskeemi põhjendus:	Olemas on informatsioon projekti meeskonna ja projekti juhtimise ülesannete kohta	2
	Projekti meeskonna kirjelduses on olulisi puudujääke	1
	Ei	0

20) B Projekti partner on projekti elluviimiseks vajalik, omab piisavat pädevust ning teostab projekti tegevusi. ²⁷	Jah	3
	Väheste puudujääkidega	2
	Oluliste puudujääkidega so partnerite roll ei ole üheselt mõistetav ja/või partnerluse lisandväärtus ei selgu projektitaotlusest	1
	Ei	0
21) B Projekti otsustusprotsessides asjakohaste asutuste kaasamine.	Kaasatud on kõik või suurem enamus asjakohaseid asutusi	2
	Kaasamises on puudujääke	1
	Ei	0
22) B Projekti elluviimisele on kaasatud välispartner:	Jah	3
	Ei	0
23) B Projekti avalikustamise plaan vastab programmi nõuetele.	Jah	2
	Väheste puudujääkidega	1
	Ei	0
24) B Projekti rakendatakse partnerluses teiste Eesti asutustega.	Jah, 2 või enama asutusega	2
	Jah, 1 asutusega	1
	Ei	0

13.2 Taotluse sisu (kriteeriumid märkega „A“) moodustavad kaalutud hindest 80% ja taotluse kvaliteet (kriteeriumid märkega „B“) 20%. Koondhinne arvutatakse vastavalt allolevale tabelile.

Kriteerium	Kriteeriumi osakaal	Hindaja 1	Hindaja 2	Hindaja 3	Kriteeriumi aritmeetiline keskmine	kaalutud keskmine
A	0,8	A1	A2	A3	$X=(A1+A2+A3)/3$	$Z1=X*0,8$
B	0,2	B1	B2	B3	$Y=(B1+B2+B3)/3$	$Z2=Y*0,2$
Koondhinnane						$Z=Z1+Z2$

13.3 Hindamiskriteeriumites 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10 ja 11 - 0 punkti saanud taotlus ei kuulu rahastamisele.

13.4 Lõpliku hindena alla 10 punkti saanud projekt ei kuulu rahastamisele.

²⁷ Projektidele, millel puuduvad partnerid, seda kriteeriumit ei kohaldata.

14. Taotluse rahastamine või rahuldamata jätmise otsuse tegemine

- 14.1 Otsuse projekti kohta teeb programmioperaator lähtudes valikukomisjoni ettepanekust.
- 14.2 Rahastatavate projektide taotlejatele edastatakse allkirjastamiseks projektilepingud.
- 14.3 Kui taotleja, kelle taotlus kuulub rahastamisele, on nõus projektilepingus sätestatud tingimustega, tagastab ta projektilepingu allkirjastatult programmioperaatorile hiljemalt 10 kalendripäeva jooksul projektilepingu kättesaamisest arvates.
- 14.4 Kui taotleja ei tagasta projektilepingut 10 kalendripäeva jooksul pärast kättesaamist, võib programmioperaator valida projektide pingereast järgmise projekti.
- 14.5 Projektilepingus sätestatakse vähemalt:
- 1) poolte rollid ja vastutus
  - 2) projekti elluviija kohustused seoses aruandlusega;
  - 3) toetuse maksimaalne summa eurodes ja projekti maksimaalne toetusmäär;
  - 4) kulude abikõlblikkuse tingimused;
  - 5) kaudsete kulude arvutusmetoodika ja nende maksimaalne summa;
  - 6) kulude abikõlblikkuse esimene ja viimane kuupäev;
  - 7) projekti muutmise tingimused;
  - 8) sätted, mis tagavad, et seoses järelevalve, auditite ja hindamisega taotletud juurdepääs antakse ilma viivitamata;
  - 9) sätted, mis tagavad, et täidetakse avalikustamisega seotud kohustusi;
  - 10) programmioperaatori õigus peatada maksed ja nõuda projekti elluviijalt tagasimakset, kui Finantsmehhanismide Kantselei, programmioperaator või rahandusministeerium teeb otsuse selliste meetmete kohta;
  - 11) vaidluste lahendamine ja kohtualluvus;
  - 12) detailne eelarve liigendatud kulude ja ühikuhindadega;
  - 13) viide partnerluslepingutele, kui see on asjakohane;
  - 14) kohustused, mis kehtivad peale projekti lõpetamist.
- 14.6 Taotlustele, mida valikukomisjon ei soovita rahastada teeb programmioperaator taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- 14.7 Programmioperaator teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui:
- 1) taotluse hindamisel selgub, et on esitatud valeandmeid või esinevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei oleks saanud nõuetele vastavaks tunnistada;
  - 2) taotlus jääb taotluste hindamise tulemusel moodustunud paremusjärjestuses väljapoole taotlusvooru eelarvet;
  - 3) taotluse kohta rakendatakse taotlusvooru tingimuste punkti 12.6;
  - 4) taotluse kohta rakendatakse taotlusvooru tingimuste punkti 13.3;
  - 5) taotluse kohta rakendatakse taotlusvooru tingimuste punkti 13.4.
- 14.8 Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse taotluse rahuldamata jätmise põhjused.
- 14.9 Programmioperaator edastab taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlejale viivitamata.

TOETUSE KASUTAMINE

15. Projekti elluviija kohustused

- 15.1 Projekti elluviija on kohustatud täitma EMP rakendusmääruses, käesoleva taotlusvooru tingimustes, projektilepingus ning partnerluslepingu(te)s sätestatud nõudeid, sealhulgas:
- 1) esitama programmioperaatori nõutud teabe etteantud vormis ja tähtaegadel;
  - 2) vastutama projekti algatamise, ettevalmistamise, rakendamise ja projekti eesmärkide, tulemuste ning indikaatorite täitmise eest;
  - 3) vastutama, et projekti kulud oleksid abikõlblikud ning juhul, kui kulud osutuvad mitteabikõlblikeks, tagastama toetuse ettenähtud summas ja ajal;

- 4) järgima riigihangete seaduses hankija kohta sätestatud;
- 5) esitama koos väljamaksetaotlusega hankemenetlust tõendavad dokumendid;
- 6) viivitamata teavitama kirjalikult programmioperaatorit projekti teostamise käigus ilmnenuid projekti elluviimist takistavatest asjaoludest, samuti projektiga seotud kohtumenetlusest või selle võimalikkusest ja projekti elluviija või projekti partneri poolt läbiviidud riigihangetele esitatud vaidlustustest;
- 7) teavitama programmioperaatorit kirjalikult projekti muutmise vajadusest;
- 8) vastutama partneri(te) tegevuse või tegevusetuse eest, mis ei ole kooskõlas programmi tingimustega;
- 9) tagama maksete edastamise projekti partneri(te)le;
- 10) mitte kasutama projekti elluviimiseks eraldatud toetust tulu saamiseks ei otseselt ega kaudselt ning tagama, et ka projekti partner järgiks sama nõuet;
- 11) tagama, et investeringud kinnisvarasse sh renoveerimine ja maa ostmisesse oleks samal sihtotstarbel nagu projektis kirjeldatud kasutusel vähemalt 5 aastat peale projekti lõpparuande heakskiitmist;
- 12) tagama, et soetatud põhivara oleks samal sihtotstarbel nagu projektis kirjeldatud kasutusel vähemalt 5 aastat peale projekti lõpparuande heakskiitmist;
- 13) edastama programmioperaatorile kõik projekti tulemused (sh koostatud teemarühma uuringud) ja väljundid,
- 14) võimaldama Programmioperaatoril, Rahandusministeeriumil, Riigikontrollil ning doonorriikide esindajal kontrollida projekti elluviimise vastavust nõuetele, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ning viibida oma asutuse ruumides ja territooriumil.

16. Toetuse väljamaksed ja kasutamise aruanded

- 16.1 Toetuse väljamakseid tehakse 3 korda projekti eluea jooksul vastavalt taotlusvooru tingimuste punktile 4.1.2 ning aruandluse täpsemad tingimused lepivad kokku projektilepingus.
- 16.2 Põhjendatud juhul võib projekti elluviija taotleda ettemakset 30% ulatuses projekti toetuse summast. Ettemakse kantakse projekti elluviijale üle 15 tööpäeva jooksul pärast projektilepingu sõlmimist. Ettemakse kaetakse kinni, kui väljamakseid on tehtud 60% toetusest.
- 16.3 Väljamakse tegemise aluseks on koostatud analüüs/uuring heakskiidetud projekti aruanne ning väljamaksetaotlus, mille projekti elluviija esitab programmioperaatorile koos käesoleva punkti lõikes 4 nimetatud lisadega taotlusvooru tingimuste punktis 4.1.2 nimetatud tähtaegadeks.
- 16.4 Väljamaksetaotlusele lisatakse vähemalt järgmised dokumendid:
  - 1) kuludokumentide nimekiri programmioperaatori antud vormil;
  - 2) kõik hankemenetlusega seotud dokumendid, mis on vajalikud veendumaks, et hankemenetlus on viidud läbi korrektselt ning asjakohased lepingud;
  - 3) kohustuste tekkimise aluseks olevad kuludokumentid, millele lisatakse osutatud teenuse või tehtud töö või tarnitud kauba üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
  - 4) kulu tekkimist ja tasumist tõendavad dokumendid või doonorriigi partneri puhul sõltumatu sertifitseeritud audiitori aruanne, mis kinnitab, et kulud, mille hüvitamist taotletakse, tehti vastavalt EMP rakendusmäärusele ning käesolevale käskkirjale ning projekti partneri riigi siseriiklikule õigusele ja raamatupidamistavale;
  - 5) projekti kulude raamatupidamises kajastamist tõendavad dokumendid;
  - 6) teostatud analüüs/uuring vastavalt taotlusvooru tingimuste punktile 4.1.2.
- 16.5 Programmioperaator kontrollib esitatud projekti aruande, väljamaksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust, kulude abikõlblikkust ning vastavust

projektilepingule, EMP rakendusmäärusele ning muudele asjakohastele dokumentidele. Puuduste korral määrab programmioperaator projekti elluvijale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Vastavalt taotlusvooru punktile 4.1.2.5 esitatakse teostatud analüüs/uuring heakskiitmiseks Juhtkomisjonile.

- 16.6 Valminud analüüs/uuring esitatakse Programmioperaatorile p 4.1.2.3 sätestatud tähtjaks ja viimane väljamaksetaotlus esitatakse koos projekti lõpparuandega 6 nädala jooksul pärast analüüsi/uuringu valmimist. Viimane väljamakse, milleks on kuni 5% projekti toetuse summast, tehakse 15 tööpäeva jooksul pärast projekti lõpparuande heakskiitmist programmioperaatori poolt.

17. Projektilepingu muutmine

- 17.1 Projekti elluvija peab esitama kirjaliku taotluse kui soovib projekti muuta.
- 17.2 Kui programmioperaator ei rahulda muudatustaotlust, on projekti elluvija kohustatud projekti ellu viima vastavalt projektilepingule.
- 17.3 Kui projekti elluvija ei ole nõus projekti muudatustaotluse rahuldamata jätmise korral rakendama, on ta kohustatud sellest programmioperaatorile viivitamata teatama. Programmioperaator võib projektilepingu kehtetuks tunnistada ning väljamakstud toetuse tagasi nõuda.
- 17.4 Projekti maksumuse suurenemise korral peab projekti elluvija ülekulu oma vahenditest katma.
- 17.5 Kui projekti elluvija ei alusta projekti elluviimist 6 kuu jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi algusest, võib programmioperaator projektilepingu kehtetuks tunnistada.

18. Kaebuste menetlemine

- 18.1 Isik, kes leiab, et toetuse menetlemise käigus või haldusakti andmisega on rikutud tema õigusi võib esitada kaebuse ja/või vaide.
- 18.2 Kaebusi menetleb programmioperaator vastavalt haldusmenetluse seadusele.
- 18.3 Vaideid menetleb Harju maakohus.

19. Lisainformatsioon

- 19.1 Programmioperaator korraldab taotlusvoorude tutvustamiseks infopäevad, mille kohta avaldab täpsema informatsiooni oma kodulehel <http://www.envir.ee/et/euroopa-majanduspiirkonna-toetused-2009-2014>.
- 19.2 Projektide ettevalmistamisel võib taotleja pöörduda programmioperaatori poole saamaks informatsiooni ja tuge võimalike doonorriikide projektipartnerite leidmise osas.

Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 programmi „Integreeritud sise- ja mereveekogude majandamine”

Taotlus

Taotlus koos lisadega peab vastama keskkonnaministri käskkirjas Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 programmi "Integreeritud sise- ja mereveekogude majandamine" toetuse andmise ning kasutamise tingimused ja kord kehtestatud tingimustele. Käesolev või hiljem täiendatud taotlus koos lisadega on esmane projekti hindamise, rakendamise, seire, järelvalve ja finantskontrolli alusdokument. Kõik taotluse väljad peavad olema täidetud korrektselt ning taotluse peab allkirjastama taotleja volitatud esindaja.

1.1. Projekti nimetus (eesti ja inglise keeles)

Taotlusvoor 3

I TAOTLEJA ANDMED
Organisatsioon
Registrikood
Taotleja ei ole / on käibemaksukohustuslane
Taotleja kontaktandmed
Postiaadress:
Telefon:
Faks:
E-post:
WWW-aadress:

Taotleja kontaktisik ja esindusõiguslik isik
Kontaktisik: Nimi: Ametikoht: Telefon: E-post: Esindusõiguslik isik: Nimi: Ametikoht: Telefon: E-post:
Taotleja kompetents (märkida taotleja peamine tegevusala, tuua välja projekti tegevustega sarnaste tegevuste elluviimise varasem kogemus ning kogemus projektide elluviimisel)
Taotleja roll projekti elluviimisel
II PARTNERITE ANDMED
Organisatsioon
Registrikood
Partner on/ei ole käibemaksudokumentatsioonil ja saab sisendkäibemaksu kuludelt tagasi
Partneri kontaktandmed
Postiaadress: Telefon: Faks: E-post: WWW-aadress: Kontaktisik:
Organisatsioon (vajadusel jätkata loendit)
Registrikood

Partner on/ei ole käibemaksukohustuslane ja saab sisendkäibemaksu kuludelt tagasi

Partneri kontaktandmed

Postiaadress:
Telefon:
Faks:
E-post:
WWW-aadress:
Kontaktisik:

Partneri kompetents ja roll projekti elluviimisel

III PROJEKTI ANDMED

1. Projekti sisu lühikirjeldus (eesti ja inglise keeles) peab andma vastused järgmistele küsimustele:

Miks on projekt vajalik? (kirjeldada olemasolevaid probleeme ja väljakutseid)

Mis on projekti eesmärk?

Mida projektiga soovitakse saavutada? (kirjeldada projekti tulemusi)

Kuidas lahendab projekt olemasolevad probleemid? (projekti väljundid)

Kes on kasusaajad? (sihtrühmad)

Partnerite roll.

Mida püütakse partnerlusega saavutada?

2. Projekti kirjeldus
2.1. Probleemi ja olemasoleva olukorra kirjeldus, projekti vajalikkuse põhjendus.
2.2. Projekti kasusaajad
2.3. Projekti seos strateegiliste dokumentidega (kirjeldada lühidalt, kuidas projekti raames kavandatud tegevused aitavad täita programmi eesmärke, milline on projekti seos teiste asjakohaste strateegiliste dokumentidega).
2.4. Projekti ajakava (algus "pp.kk.aa" -lõpp "pp.kk.aa")
3. Projekti eesmärgid
3.1. Projekti üldine eesmärk (sõnastage kaugem siht, mille saavutamisele peab planeeritud projekt olulise panuse andma, kuid milleni jõudmiseks võib vajalik olla mitmete projektide/tegevuste koosmõju, selgitage projekti eesmärgi seost programmi eesmärkidega).
3.2. Projekti otsesed eesmärgid (sõnastage soovitud konkreetne olukord, mida tahetakse toetuse abil projekti lõpuks saavutada; eesmärk ei saa olla tegevus kui selline).
4. Projekti indikaatorid
4.1. Seos Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismi 2009–2014 programmi "Integreeritud sise- ja mereveekogude majandamine" indikaatoritega (nimetada programmi väljundindikaatorid ²⁸ , mille täitmisele projekt kaasa aitab ning märkida indikaatori täitmise sihttase ja selle mõõtmismeetod).

5. Projekti tegevused, tulemused ja rakendamine			
5.1. Projekti tegevus- ja ajaplaan			
Tegevus	Tegevuse kirjeldus ja põhjendus	Toimumise aeg (kuu/aasta täpsusega)	Tegevuse väljund
1			
1.1			
2			

²⁸ Insufficiently studied areas affected by climate change analysed

...				
5.2. Projekti riskid				
Risk	Riski tõenäosus suur/keskmine/väike	Riski mõju suur/keskmine/väike	Maandamisemeetmed	
1				
2				
3				
...				

5.3. Projekti elluviimise korraldus (kirjeldada, kuidas on kavandatud korraldada projekti juhtimine, sh töökorraldus ja vastutuse jaotus taotleja organisatsiooni sees ja partnerite vahel nt tööde teostamise kavandamisel, hangete planeerimisel ja korraldamisel, tegevus- ja ajakava jälgimisel, raamatupidamise ning infovahetuse korraldamisel teiste projektiga seotud organisatsioonidega)

5.4. Projekti jätkusuutlikkus (kirjeldada, kuidas ja milliste ressurssidega on tagatud projekti tulemuste haldamine ja eesmärgipärane kasutamine pärast projekti lõppemist)

5.5. Projekti mõju horisontaalsetele teemadele (kirjeldada lühidalt projekti mõju märgitud näitaja osas)

Hea valitsemistava (sh korrupsioonitõkestamine)	
Mõju keskkonnale	
Majanduslik jätkusuutlikkus	
Sotsiaalne jätkusuutlikkus	
Sooline võrdõiguslikkus	
Mõju äärmusluse, rassismi, homofobia ja antisemitismi vastu	
Vähemusrahvuste kaasamine	
Mõju vihkamist väljendavate avalduste ja vihkamiskuritegude vastu	

5.6. Varasemad toetavad tegevused ja seotud projektid (kirjeldada, kas ja milliseid projekte on taotleja poolt antud projektiga seoses varem tehtud, sh kui on olnud või on hetkel elluviimisel samas piirkonnas või samal teemal projekt, millele on toetust saadud/mida taotleja ise finantseerib/millele kavandatakse mujalt toetust küsida).

--

6. Projekti eelarve (eraldi exceli failis)
6.1. Vajadus ettemakseks (põhjendus, ettemakse protsentuaalne suurus, mitte rohkem kui 30%),
6.2. Kas kaudsete kulude hüvitamine ühtse määra alusel on vajalik
6.3. Projekti raamatupidamisdokumentide asukoht (aadress(id), kus säilitatakse dokumente 3 aastat pärast programmi sulgemist)
6.4. Planeeritud hanked (kirjeldada hanke liik, ajakava ning hanke sisu)
6.5. Selgitus projekti eelarve kujunemise kohta koos partnerite eelarvega: (sh. detailsed kulutuste kalkulatsioonid ja nende aluseks olevate dokumentide koopiad nt olemasolul hinnapakkumised, tööjõukulude arvestuspõhimõtted, tööjõukulude vastavus asutuse või sektori tööjõukulude tasemele, info kas ja millised kulud sisalduvad käibemaksu)

7. Käesoleva taotluse lisad on:		
Nr	Lisa	Lk arv
1.	Omafinantseeringut tõendav garantiikiri	
2.	Projektijuhi CV	
3.	Volikiri taotleja esindamiseks	
4.	Avalikustamise plaan	
5.	Partnerlusleping(ud)	
6.	Maksu- ja Tolliameti tõend maksuvõlgade puudumise kohta (mitte varasem kui taotluse esitamise kuule vahetult eelneva kuu esimese päeva seisuga)	
7.	Kulude kalkulatsiooni aluseks olevate dokumentide koopiad	
8.	Projekti eelarve, kvartaalsete maksete prognoos ja ajakava etteantud vormil	

Käesoleva taotluse allkirjastamisega KINNITAN järgmist:	Jah /Ei/ Ei kohaldu
1) kohustun projekti ellu viima vastavalt taotluses esitatud teabele ja tingimustele, toetuse andmise tingimustele ja projekti lepingule;	
2) taotluses ja selle lisades sisalduv teave on tõene;	
4) projektitaotlustes esitatud planeeritavaid kulusid ei ole EL või RE vahenditest hüvitatud ning esitatud on informatsioon samal ajal projektile ja/või selle üksikutele tegevustele muudest vahenditest taotlemise kohta.	
5) kohustun väljastama andmeid ja igakülgset osutama kaasabi sh nõustun kohapealse kontrolli läbiviimisega programmioperaatorile ning teistele asutustele, kelle kohustusteks on järelevalve käesolevas taotluses sisalduva projekti elluviimise üle;	
6) taotlust või selle koopiaid võib programmioperaator järelevalve teostamiseks edastada teistele riigiasutustele ja kolmandatele isikutele.	
Taotleja ees- ja perekonnanimi:	
Ametikoht:	
Allkirjastamise kuupäev ja koht:	